

POSTOPKI IN KRITERIJI ZA PODELITEV CERTIFIKATA za ZAŠČITENE KMETIJSKE PRIDELKE IN ŽIVILA

Ta postopek opredeljuje postopke in kriterije, ki veljajo za vlagatelje (nosilce certifikatov) glede podelitve oziroma nepodelitve, umika in preklica certifikata.

1. PODELITEV CERTIFIKATA – prva presoja

Osnovni pogoji:

- popolna vloga,
- sklenjena pogodba o vključitvi v postopek certificiranja,
- izvedena začetna presoja skladno s planom zunanje kontrole,
- izdelano poročilo o presoji,
- razpoložljiva analizna poročila (v primeru, da so bili odvzeti vzorci).

Dodatni kriteriji za pozitivno odločitev o izdaji certifikata, ki jo sprejme vodja certifikacijskega organa, so naslednji:

- poročilo o ocenjevanju (presoji), iz katerega je razvidno, da vse kontrolne točke iz kontrolnega seznama (vprašalnika) dokazujejo skladnost pridelave/proizvodnje oziroma pridelka/proizvoda s specifikacijo,
- V primeru, da so bile ob ocenjevanju ugotovljene neskladnosti, dokazila o odpravi ugotovljenih neskladnosti oziroma o uvedbi ustreznih korektivnih ukrepov,
- analizni izvidi, iz katerih je razvidna skladnost pridelka/proizvoda s parametri iz specifikacije. V primeru, da kateri od parametrov odstopa od zahtev v specifikaciji, mora vlagatelj uvesti ustrezen korektivni ukrep. Po posredovanju dokazil o učinkovitosti korektivnega ukrepa, CO izvede ponovno vzorčenje proizvoda. Rezultati ponovne analize morajo izkazovati skladnost pridelka/proizvoda s parametri iz specifikacije.

Vodji certifikacijskega organa je pri odločanju o podelitvi oziroma izdaji certifikata v pomoč dokument PREGLED POSTOPKA CERTIFICIRANJA (Obr. SPA 07-01), katerega mu posreduje odgovorni za področje zaščitene kmetijskih pridelkov in živil.

V primeru, da se po izdaji certifikata ugotovijo napake v podatkih na certifikatu, se izda popravljen certifikat, kot datum izdaje pa se v tem primeru navede datum izdaje popravljenega certifikata.

2. ZAVRNITEV IZDAJE CERTIFIKATA

Certifikacijski organ vlagatelju certifikata ne izda v naslednjih primerih:

1. če po poteku dogovorjenega roka za odpravo neskladnosti pri preveritvi ugotovi, da le te niso bile odpravljene in vložnik ne zagotavlja skladnosti s specifikacijo
2. če tudi po ponovnem vzorčenju analizni izvidi pokažejo odstopanja od zahtev v specifikaciji,
3. če vložnik še ne izvaja procesa iz specifikacije in ne izvaja notranjih kontrol.

Maksimalni rok za odpravo vseh zgoraj naštetih neskladnosti pri prvi presoji je 60 dni od dneva ugotovitve neskladnosti. V kolikor neskladnosti v tem roku niso odpravljene in ni posredovanih dokazil, se izdajo certifikata zavrne z odločbo, ki jo izda vodja certifikacijskega organa, za nadaljevanje postopka pa je potrebno ponovno izvesti prvo presajo v celoti.

3. UMIK IN PREKLIC CERTIFIKATA

3.1 Certifikacijski organ izvrši ukrep UMIKA certifikata v naslednjih primerih:

- Kadar so ob kontrolnih oziroma recertifikacijskih presojah, in / ali v postopkih nadzora ugotovljene neskladnosti v procesih, nosilec certifikata pa v dogovorjenem roku ne posreduje ustreznih dokazil o uvedenih korektivnih ukrepih,
- Kadar so ob kontrolnih oziroma recertifikacijskih presojah, in / ali v postopkih nadzora z analizami proizvodov ugotovljena odstopanja od parametrov iz specifikacije, uvedeni korektivni ukrepi pa niso bili učinkoviti (nosilec certifikata ne dokaže skladnosti proizvoda - neskladni analizni izvidi tudi po uvedbi korektivnih ukrepov),

V primerih, ko je nosilec certifikata skupina proizvajalcev, velja zgoraj navedeno za ugotovljene neskladnosti pri vsakem izmed posameznih proizvajalcev. Nosilec certifikata je odgovoren, da v skladu z notranjimi pravili uvede ustrezne ukrepe oziroma sankcije proti posameznemu proizvajalcu (začasen umik s seznama proizvajalcev, trajen izbris idr.), v nasprotnem primeru CO izvrši ukrep umika za nosilca certifikata (celotno skupino).

UMIK certifikata je časovno omejen ukrep in velja, dokler lastnik certifikata ne dokaže ponovne skladnosti pridelave/proizvodnje oziroma pridelka/proizvoda z zahtevami iz specifikacije, kar ugotovi certifikacijski organ s ponovno presajo.

Certifikacijski organ izvrši ukrep UMIKA certifikata tudi v primeru, kadar ni podanih pogojev za izvedbo kontrolne ali recertifikacijske presoje. Gre za primere, ko nosilec certifikata preneha z izvajanjem celotnega proizvodnega procesa, tako da ni možna izvedba presoje, niti ni možen odvzem vzorcev. Ko v takšnih primerih nastopi rok za izvedbo presoje (12 mesečni cikel), certifikacijski organ izvede umik certifikata, v kolikor nosilec certifikata v roku 30 dni od skrajnega datuma za izvedbo presoje še vedno ni pričel z izvajanjem proizvodnega procesa.

Tudi v tem primeru je umik certifikata časovno omejen ukrep in velja, dokler nosilec certifikata ne vzpostavi ponovne proizvodnje, tako da certifikacijski organ lahko izvede presajo.

3.2 Certifikacijski organ izvrši PREKLIC certifikata v naslednjih primerih:

- kadar ob kontrolnih oziroma recertifikacijskih presojah, in / ali v postopkih nadzora nedvoumno ugotovi, da lastnik certifikata le tega uporablja oziroma se nanj sklicuje za proizvode, kateri niso bili predmet postopka certificiranja in s tem zavaja kupce,
- kadar ob kontrolnih oziroma recertifikacijskih presojah, in / ali v postopkih nadzora nedvoumno ugotovi, da lastnik certifikata zavestno napačno označuje oziroma deklarira proizvode, ki so predmet certificiranja,
- kadar ob kontrolnih oziroma recertifikacijskih presojah, in / ali v postopkih nadzora nedvoumno ugotovi, da lastnik certifikata zavestno zavajajoče poroča certifikacijskemu organu, oziroma mu načrtno prikriva informacije, ki so pomembne za presajo skladnosti.

V primeru PREKLICA certifikata lahko nosilec certifikata ponovno vloži prijavo v postopek certificiranja šele po preteku 6 mesecev po preklicu.

4. KATALOG NESKLADNOSTI:

a) Manjše neskladnosti - primeri:

- pomanjkljivo izpolnjevanje predpisanih evidenc,
- nedosledno izvajanje načrta notranje kontrole,
- nekompetentno osebje, ki izvaja notranjo kontrolo,
- pomanjkljivi zapisi o notranji kontroli,
- pomanjkljivi proizvodni zapisi,
- uporaba napačnih obrazcev,
- pomanjkljivo hranjenje deklaracij in računov,
- manjša odstopanja od predpisanega proizvodnega procesa, za katera se presodi, da nimajo vpliva na lastnosti proizvoda,
- manjša odstopanja v recepturi, za katera se presodi, da nimajo vpliva na lastnosti proizvoda,
- neskladno dodatno označevanje proizvoda,
- neskladen analizni izvid*.

* V primeru neskladnega analiznega izvida velja sledeče:

- a) *Proizvodi, ki se proizvajajo serijsko (kontinuirana proizvodnja): serije neskladnega proizvoda ni dovoljeno označevati in tržiti pod zaščitenim imenom. Nosilec certifikata/proizvajalec predlaga korektivni ukrep. Ustreznost ukrepa potrdi presojevalec. Po uspešni uvedbi korektivnega ukrepa nosilec certifikata/proizvajalec obvesti CO, ki izvrši ponovno vzorčenje in analizo proizvoda (druge serije) z namenom potrditve (verifikacije) korektivnega ukrepa.*
- b) *Sezonski proizvodi (npr. med, oljčno olje..): serije neskladnega proizvoda ni dovoljeno označevati in tržiti pod zaščitenim imenom. Nosilec certifikata/proizvajalec predlaga korektivni ukrep. Ustreznost ukrepa potrdi presojevalec. V primeru sezonskega proizvoda v večini primerov ponovno vzorčenje (iste serije) proizvoda ni smiselno. Ker je učinkovitost ukrepa možno ugotavljati šele na proizvodu naslednje sezone (naslednja serija), se verifikacijo korektivnega ukrepa dejansko izvede z vzorčenjem proizvoda naslednje sezone.
V nekaterih redkih primerih, ko pa sta na razpolago 2 seriji istovrstnega sezonskega proizvoda (npr. 2 seriji cvetličnega medu), pa CO verifikacijo ukrepa izvrši še v isti sezoni na drugi seriji istovrstnega proizvoda.*

V vseh primerih ponovnih vzorčenj z namenom verifikacije korektivnega ukrepa nosi stroške ponovnega vzorčenja in analize nosilec certifikata / proizvajalec.

Rok za odpravo manjših neskladnosti je pri prvi presoji 60 dni, ob kontrolnih presojah ter ob recertifikaciji pa 30 dni.

Izjema od navedenega velja za primere, ko iz objektivnih razlogov (razlogi, na katere nosilec certifikata nima neposrednega vpliva) neskladnosti ni mogoče odpraviti v predpisanem roku, ob tem, da je skladnost samega proizvoda zagotovljena (npr. nenamerno neskladno dodatno označevanje, neustrezno usposobljeno osebje za notranjo kontrolo ipd..)

CO vsako posamezno odločitev o odobritvi podaljšanja roka za odpravo neskladnosti dokumentirano argumentira.

b) Večje neskladnosti – primeri:

- ponavljajoča manjša neskladnost,
- neupoštevanje (po pisnem pozivu) dogovorjenega roka za odpravo neskladnosti
- neskladni analizni izvidi po uvedbi korektivnega ukrepa (ponovljen neskladen analizni izvid,
- neizvajanje notranje kontrole,
- neizvajanje proizvodnega procesa več kot 12 mesecev (nezmožnost izvedbe presoje),
- znatnejše odstopanje od predpisanega proizvodnega postopka, za katero se presodi (in / ali potrdi z analizo), da ima vpliv na lastnosti proizvoda,
- nenamensko zavajajoče oglaševanje,
- preprečitev dostopa do dokumentacije in do proizvodnih prostorov,
- preprečitev vzorčenja.

V primerih večjih neskladnosti CO certifikata ne izda (prva presoja), oziroma izvede umik certifikata. Umik je opredeljen v točki 3.1 tega ND.

c) Hujše kršitve – primeri:

- ponavljajoča večja neskladnost,
- zavestno napačno označevanje oziroma deklariranje,
- zavestno zavajajoče poročanje certifikacijskemu organu,
- zavestno prikrivanje informacij, pomembnih za presojo skladnosti.

V primerih hujših kršitev CO izvede preklic certifikata. Preklic je opredeljen v točki 3.2 tega ND.